

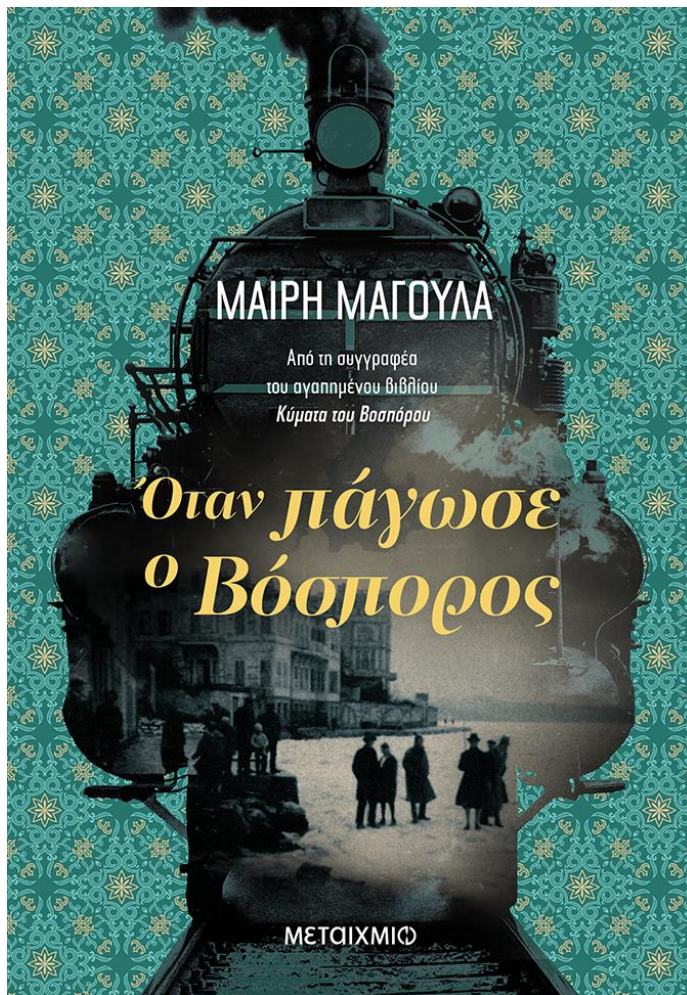
Συνέντευξη: Μαίρη Μαγουλά
«Ο δρόμος της συγγραφής είναι ήσυχος και μοναχικός»

1. Μέσα από το γεγονός του παγώματος της Μαύρης Θάλασσας σε δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους, γεννιέται ένα εξαιρετικό μυθιστόρημα. Σε τι χώρους θα περιπλανηθεί, λοιπόν, ο αναγνώστης; Μέσα στην εικοσιπενταετία που μεσολαβεί ανάμεσα στο 1929 και 1954, δύο χρονιές που πάγωσε ο Βόσπορος, αλλά και με συχνές αναφορές σε προηγούμενα έτη, συνταιριάζοντας ιστορία με μυθοπλασία, και με την Κωνσταντινούπολη να πρωταγωνιστεί και να γίνεται το επίκεντρο της μυθιστορηματικής δράσης, δίνεται ο χώρος στον αναγνώστη να περιπλανηθεί, μέσω της αφήγησης της ζωής των ηρώων, ο καθένας με τη δική του διαφορετική εμπειρία και αντίληψη, ώστε να εμπλακεί ενεργητικά και να ανταποκριθεί αναγνωστικά στα δρώμενα της εποχής.

Όταν ξεκινώ ένα μυθιστόρημα, ρίχνω στο χαρτί τον καθέναν από αυτούς, ζω κάθε μέρα μαζί τους, τους παίρνω τις νύχτες στο κρεβάτι μου και για μεγάλο διάστημα γίνονται μέρος της ζωής μου.

2. Αυτό που κεντρίζει στο βιβλίο σας είναι ο πολυφυλετικός χώρος της Κωνσταντινούπολης. Η μυθιστορηματική, εν προκειμένω, αναπαράσταση αυτής της ανθρωπογεωγραφίας πόσο σας παιδεύει; Ο πολυφυλετικός και πολυεθνικός χαρακτήρας της Κωνσταντινούπολης με το πολύχρωμο μωσαϊκό που σχηματίζει η ανθρωπογεωγραφία της είναι το βασικό στοιχείο έμπνευσής μου. Κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση του λογοτεχνικού κλίματος έχουν επίσης και οι συχνές αναφορές σε διαφορετικά σημεία της Πόλης, αφού οι τόποι περιβάλλουν πράξεις και συναισθήματα και γίνονται περισσότερο αντιληπτοί μέσα από την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα. Και όλο αυτό είναι κάτι που δεν θα έλεγα πως με παιδεύει, αντίθετα με γοητεύει και με οδηγεί στις συγγραφικές περιπλανήσεις μου.

Επιθυμία μου είναι τα μυθιστορήματά μου να είναι τοποθετημένα σε ιστορικό πλαίσιο με όσο το δυνατόν ισορροπημένη ανάπτυξη ανάμεσα σε ιστορία και μυθοπλασία

3. Οι ήρωές σας συχνά, κάτω από το σκληρό φως μιας διαδικασίας αυτογνωσίας και έκθεσης, εμφανίζονται πιο περίπλοκοι, ακόμα και αντιφατικοί. Πώς χειριστήκατε αυτά τα πρόσωπα ώστε να εξάψουν σε πολλές στιγμές την ανάγνωση;

Όσο τα χρόνια περνούν και ωριμάζουμε, οι εμπειρίες στοιβάζονται η μια πάνω στην άλλη, οι αξιακοί κώδικες αλλάζουν, καθώς και ο τρόπος που βλέπουμε τον κόσμο και τους ανθρώπους με τους οποίους οι ζωές μας διασταυρώνονται. Όπως ακριβώς συμβαίνει στη ζωή έτσι και στη μυθιστορία, επηρεασμένη υποθέτω από προσωπικές εμπειρίες, συνειδητά ή ασυνείδητα, σκιαγραφώ τους χαρακτήρες των ηρώων μου. Αυτό δεν είναι σχεδιασμένο από την αρχή. Όταν ξεκινώ ένα μυθιστόρημα, ρίχνω στο χαρτί τον καθέναν από αυτούς, ζω κάθε μέρα μαζί τους, τους παίρνω τις νύχτες στο κρεβάτι μου και για μεγάλο διάστημα γίνονται μέρος της ζωής μου. Ανατέμνω την ανθρώπινη ψυχή, πότε μ' ευαισθησία και πότε μ' αιχμηρότητα, επιδιώκοντας ανατροπές ώστε να κρατάω ζωντανό το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Αν όλοι ήταν προβλέψιμοι χωρίς καθόλου να εξάψουν τη φαντασία του αναγνώστη, το μυθιστόρημα θα ήταν βαρετό και δεν θα πετύχαινε τον στόχο του.

4. Οι σημειώσεις στο τέλος του βιβλίου είναι κατατοπιστικότερες. Υπήρχε από την αρχή αυτή η πρόθεση ή δημιουργήθηκε στην πορεία;

Από την αρχή υπήρχαν όλες οι σημειώσεις, ώστε να κατατοπίζεται ο αναγνώστης για όλα όσα περιγράφονται. Λόγω του πλήθους και του μεγέθους κάποιων, επιλέχθηκε να συγκεντρωθούν στο τέλος του βιβλίου.

5. Ένα βιβλίο, και ειδικά ένα μυθιστόρημα τοποθετημένο σε ιστορικό πλαίσιο, είναι μια μεγάλη περιπέτεια. Ολοκληρώνοντας ένα τέτοιο βιβλίο νιώθετε να έχετε απολέσει κάτι κατά την πορεία του;

Επιθυμία μου είναι τα μυθιστορήματά μου να είναι τοποθετημένα σε ιστορικό πλαίσιο με όσο το δυνατόν ισορροπημένη ανάπτυξη ανάμεσα σε ιστορία και μυθοπλασία, φροντίζοντας ώστε το ιστορικό στοιχείο να μην υπερτερεί έναντι της μυθιστορηματικής πλοκής και του μύθου. Σ' αυτό το συγγραφικό ταξίδι δεν ξέρω αν κατάφερα να ξεπεράσω όλους τους σκιαπέλους, θεωρώ όμως πως κέρδισα πολλές γνώσεις κι έναν προορισμό που δύσκολα θα πάψει να με καλεί με όλους τους τρόπους σε νέες περιπέτειες. Ολοκληρώνοντας το «Όταν πάγωσε ο Βόσπορος», θέλω να πιστεύω πως ο σκοπός επετεύχθη και δεν έχασα κάτι ούτε εγώ ούτε οι αναγνώστες.

6. Ο ούτως ειπείν συνδημιουργός του κάθε βιβλίου, που είναι ο επίδοξος αναγνώστης, πόσο σας προβληματίζει;

Η αλήθεια είναι πως ξεκινώντας να γράφω ένα βιβλίο νιώθω σαν να βγαίνω μόνη σ' έναν άγνωστο δρόμο και βαδίζω αργά όσο μου επιτρέπουν οι δυνάμεις μου, μέχρι να φθάσω κάποια στιγμή σε κάτι που θεωρώ προορισμό. Σε όλη αυτή τη διαδρομή δεν αποσπούν την προσοχή μου σκέψεις για πωλήσεις και χρήματα. Μου αρέσει να γράφω κάτι που θα ήθελα κι εγώ να διαβάσω, νιώθω την ένταση, βιώνω έντονα τα συναισθήματα των ηρώων μου, προσδοκώντας έτσι πως θα παρασύρω και τον αναγνώστη μαζί μου σ' αυτή τη μαγευτική περιπέτεια που λέγεται μυθιστόρημα.

7. Το άνοιγμα σε έναν κόσμο κατοικημένο από ανθρώπους-ήρωες μετρά περίπου μια δωδεκαετία. Ούτε πολλά μα ούτε και λίγα ώστε να μοιραστείτε τις σκέψεις σας μαζί μας. Αλήθεια, ο δρόμος της συγγραφής, πέρα από το «ταξίδι», είναι εύκολος;

Ο δρόμος της συγγραφής είναι ήσυχος και μοναχικός, δοκιμάζει συνέχεια τα όριά σου, σε βυθίζει στην αναζήτηση. Ίσως καταγράφοντας μέσω της μυθοπλασίας τον έξω κόσμο προσπαθούμε να καλύψουμε μια δική μας εσωτερική ανάγκη, να τον επεξεργαστούμε και να τον κατανοήσουμε βαθύτερα.

8. Ποιο στάδιο κατά τη συγγραφή εντοπίζετε ως το πιο σημαντικό που οριοθετεί το άρτιο αποτέλεσμα της τελικής μορφής του βιβλίου;

Η δυναμική της εισαγωγής είναι κάτι που θεωρώ πολύ σημαντικό, αλλά και όλα τα επόμενα βήματα μέχρι το τέλος παίζουν ουσιαστικό ρόλο στο χτίσιμο της πλοκής και στο άρτιο αποτέλεσμα. Το μυθιστόρημα θέλει πολλές πληροφορίες, πολλή σκέψη και χρόνο μέχρι να δώσει στον δημιουργό του την αίσθηση πως βαδίζει σε σωστό δρόμο.

Με όπλα όλα όσα έχω εισπράξει πορεύομαι στον χώρο και εξελίσσομαι με βάση το προσωπικό υλικό που έχω συλλέξει.

9. Ποιες αφηγηματικές μεθόδους εμπιστεύεστε περισσότερο στα κείμενά σας;

Ο τρόπος της γραφής μου δεν ακολουθεί πιστά κάποια συγκεκριμένη μέθοδο αφήγησης. Η ανάγνωση πολλών χρόνων καθώς και η μελέτη του έργου συγγραφέων που θαύμαζα ίσως υποσυνείδητα να με επηρέασαν. Με όπλα όλα όσα έχω εισπράξει πορεύομαι στον χώρο και εξελίσσομαι με βάση το προσωπικό υλικό που έχω συλλέξει. Αυτό που επιθυμώ είναι να αποκτήσω το δικό μου ύφος, να καταθέσω το δικό μου αποτύπωμα.

10. Αλλάζοντας γραμμή κατά πόσο πιστεύετε ότι οι ανθρώπινες σχέσεις στην Ελλάδα δοκιμάστηκαν τα χρόνια της πανδημίας;

Νιώθω σαν να χάθηκε κάτι, αλλά συγχρόνως σαν να κερδήθηκε κάτι άλλο. Οι ανθρώπινες σχέσεις δοκιμάστηκαν. Ο κοινός ελεύθερος χρόνος και χώρος που δημιουργήθηκε δεν χρησιμοποιήθηκε από όλους θετικά. Κάποιοι βρήκαν τις ισορροπίες τους άλλοι όχι. Η πανδημία μάς διδάξε να συμβιώνουμε με την αβεβαιότητα.

11. Κλείνοντας θα ήθελα να μου εκμυστηρευτείτε τα άμεσα σχέδιά σας. Κάποιο βιβλίο μήπως στα σκαριά;

Αυτή την περίοδο υπάρχουν ιδέες, με κάποια να κυριαρχεί, που όμως απέχουν πολύ από το να συνθέσουν ένα μυθιστόρημα. Θεωρώ πως η βιασύνη δεν ωφελεί κανέναν συγγραφέα κι εγώ δεν βιάζομαι.

-Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

-Κι εγώ σας ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δώσατε να έχω μια τόσο ενδιαφέρουσα συζήτηση μαζί σας.